
ERFARINGSOPSAMLING PROJEKT: STYRKET INDSATS MOD SOCIALT BEDRAGERI

2023

FORORD

Pilotprojektet 'Styrket indsats mod socialt bedrageri' præsenterer med denne erfaringsopsamling projektets væsentligste fund. Med projektet er det blevet bekræftet, at der fra flere sider allerede sættes stærkt ind over for socialt bedrageri, men også at der er områder, hvor vi - enkeltvis såvel som i fællesskab - kan styrke indsatsen yderligere over for borgere, der svindler med sociale ydelser.

Samfundsmoralen og tilliden til de offentlige systemer er høj i Danmark. Borgerne betaler deres skat til gengæld for en række fælles goder – blandt andet økonomisk støtte, hvis den enkelte livssituation nødvendiggør det. Dette til trods er det desværre også en kendsgerning, at nogle borgere bevidst forsøger at unddrage sig de gældende regler, og svindler med sociale ydelser.

Det er vanskeligt at belyse, hvor stort omfanget af socialt bedrageri er, men estimerer viser, at der svindles for flere milliarder kroner årligt. Det rammer velfærdssamfundet, som vi alle er en del af og bidrager til. Derfor er det en vigtig opgave at sikre, at myndighederne sammen og hver for sig har en stærk og målrettet indsats for at afsløre og retsforfølge borgere, der begår socialt bedrageri.

I Nordjyllands Politi, Københavns Vestegns Politi og Fyns Politi er vi stolte af, at projekt 'Styrket indsats mod socialt bedrageri' blev forankret i vores respektive politikredse.

Projektet kunne dog ikke være gennemført uden det gode samarbejde med Aalborg, Brønderslev, Odense, Langeland, Rødovre og Herlev kommuner samt en række øvrige myndigheder, der alle har bidraget med viden om udfordringer og forbedringspotentialer i indsatsen mod socialt bedrageri.

Med nærværende erfaringsopsamling præsenterer vi projektets hovedfund og peger på en række områder, hvor der er mulighed for at styrke og målrette myndighedernes indsats mod socialt bedrageri fremadrettet.

Styregruppen vil gerne takke alle samarbejdspartner for deres bidrag til projektet.

Vi ser frem til i fællesskab at fortsætte indsatsen mod socialt bedrageri.

På vegne af styregruppen,

Arne Gram

—

Politidirektør Fyns Politi

Boks 1

Medlemmer af styregruppen

- Politidirektør Anne Marie Svendsen og Chefpolitiinspektør Karsten Vestergaard Hansen, Nordjyllands Politi
- Politidirektør Kim Christiansen og Chefpolitiinspektør Knud Stadsgaard, Københavns Vestegns Politi
- Politidirektør Arne Gram og Chefpolitiinspektør Lars Bræmhøj, Fyns Politi

INDLEDNING

Med henblik på at sikre at borgere, herunder bande-medlemmer, der svindler med sociale ydelser, i højere grad afsløres og retsforfølges, blev der med aftalen for politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023 igangsat pilotprojektet: 'Styrket indsats mod socialt bedrageri'.

Projektet har været forankret i tre politikredse: Nordjyllands Politi, Københavns Vestegns Politi og Fyns Politi. Projektet er gennemført i samarbejde med seks kommuner: Aalborg, Brønderslev, Odense, Langeland, Rødovre og Herlev kommuner. Dertil er der i projektet løbende inddraget perspektiver fra en række øvrige myndigheder. I denne rapport præsenteres viden og erfaringer, som er tilvejebragt i projektet.

INDLEDNING OG FORMÅL

Projektet blev igangsat som led i aftalen for politiets og anklagemyndighedens økonomi i september 2021 og har haft en varighed på to år. Projektet har haft til formål at kortlægge, hvordan den nuværende indsats mod socialt bedrageri fungerer, herunder hvordan myndighederne arbejder sammen og hver for sig for at afsløre, anmelde, efterforske og strafforfølge borgere, der begår socialt bedrageri. I den forbindelse har projektet udarbejdet analyser af anmeldelsespraksis- og processer samt kriminalitetsmønstre og trends. Projektet har dertil haft til formål at identificere udfordringer og forbedringspotentialer i den gældende indsats, således at der kan sikres en mere effektiv og målrettet indsats mod socialt bedrageri fremadrettet.

Med henblik på at understøtte projektets analytiske fund er udvalgte løsningstiltag blevet udviklet og afprøvet i praksis. Tiltagene har overordnet haft til formål at styrke samarbejdet på tværs af myndigheder – både nationalt og lokalt. Herunder har formålet været at sikre en øget udveksling af oplysninger, øget videndeling og en højere kvalitet i oplysninger til både kontrol- og straffesager, således at sagerne i højere grad kan føre til domsfældelse.

DEFINITION AF SOCIALT BEDRAGERI

I projektet defineres socialt bedrageri som situationer, hvor borgere uberettiget har modtaget en social ydelse ved bevidst at have angivet forkerte oplysninger eller have tilbageholdt informationer for de udbetalende myndigheder af relevans for berettigelsen til ydelsen. Situationerne adskiller sig fra de tilfælde, hvor den uberettigede udbetaling alene skyldes borger- eller myndighedsfejl, og hvor der således ikke er begået et strafbart forhold (SFI 2011).

AFGRÆNSNING AF PROJEKTET

Projektet har haft fokus på at kortlægge de processer og praksisser, som relaterer sig til myndighedernes indsats for at *afsløre og retsforfølge* borgere, der svindler med sociale ydelser. Dermed har der i projektet ikke været et selvstændigt fokus på forebyggelse af socialt bedrageri, og analyserne ved kommuner og Udbetaling Danmark har været afgrænset til den dybdegående kontrol, hvor myndighederne har en konkret mistanke om socialt bedrageri (kontroltrin 3).

I projektet har der været fokus på de offentlige myndigheder og a-kassernes indsats, og der er dermed ikke inddraget viden fra private aktører som forsikringsselskaber og banker. Derudover har projektet været afgrænset fra at inddrage perspektiver fra domstolene.

PROJEKTETS SAMARBEJDSPARTER

Indsatsen mod socialt bedrageri har snitflader til en lang række aktører. På næste side præsenteres de aktører, som har bidraget til projektet, herunder deres rolle i indsatsen mod socialt bedrageri.

Politi og anklagemyndighed

Nordjyllands Politi, Københavns Vestegns Politi og Fyns Politi udgør sammen med projektkommunerne projektets primære aktører.

Politiet har ansvaret for at efterforske anmeldelser om socialt bedrageri, hvorefter anklagemyndigheden har ansvaret for at vurdere tiltalsspørgsmålet og eventuelt føre sagen i retten. Herudover kan politiet i forbindelse med anden politivirksomhed komme i besiddelse af oplysninger, som kan være relevante for kontrol- og tilsynsmyndighedernes opgaveløsning.

Foruden de tre projektpolitikredse har Københavns Politi og National enhed for Særlig Kriminalitet bidraget med viden til projektets analyse af socialt bedrageri begået af rockere og bandemedlemmer.

Kommunernes kontrolenheder

Projektets analyse af kontrolindsatsen er baseret på viden og erfaringer fra Aalborg, Brønderslev, Odense, Langeland, Herlev og Rødovre kommuner.

Kommunerne har ansvaret for at administrere en række sociale ydelser og sikre, at de udbetales på et korrekt grundlag. Det gælder ydelser som kontanthjælp, økonomisk friplads og sygedagpenge. Såfremt ydelserne er udbetalt uberettiget, har kommunen ansvar for at indstille eller korrigere udbetalingen og eventuelt kræve tilbagebetaling eller forestå en politianmeldelse.

Foruden projektkommunerne har repræsentanter for beskæftigelsesafdelinger i Aarhus og Københavns kommuner bidraget med viden til projektets analyse af socialt bedrageri begået af rockere og bandemedlemmer.

Øvrige kontrol- og tilsynsmyndigheder

Udbetaling Danmark, Uddannelses- og Forskningsstyrelsen og a-kasserne administrerer og kontrollerer udbetalingen af en række sociale ydelser. Udbetaling Danmark kontrollerer bl.a. boligstøtte, familieydelse og pension. Uddannelses- og Forskningsstyrelsen administrerer SU-ordningen, mens a-kasserne administrerer og kontrollerer udbetalingen af arbejdsløshedsdagpenge. I projektet er a-kasserne repræsenteret ved brancheorganisationen Danske A-kasser. De nævnte aktører har indgået i projektets interviews og workshop.

Øvrige samarbejdspartner

Foruden ovennævnte har følgende øvrige myndigheder bidraget til projektet grundet snitflader til kontrolindsatsen:

- Ankestyrelsen
- Den Fælles Dataenhed, Udbetaling Danmark
- Hvidvasksekretariatet
- Kommunernes Landsforening
- Skattestyrelsen
- Styrelsen for Arbejdsmarked og
- Rekruttering
- Passenger Information Unit, Københavns Politi

METODE OG DATAGRUNDLAG

Projektets resultater er baseret på analyser af data indsamlet med forskellige metoder, herunder desk research, interviews, spørgeskemaundersøgelser og analyser af data fra politiets systemer, Danmarks Statistik og kommunernes effektmåling. Derudover er der afholdt en større workshop og gennemført lokale arbejdsgruppeprocesser i forbindelse med udvikling og afprøvning af løsningstiltag. Medarbejdere i politikredsene og projektkommunerne har afprøvet de konkrete løsningstiltag, hvilket er blevet evalueret efterfølgende.

RAPPORTENS OPBYGNING

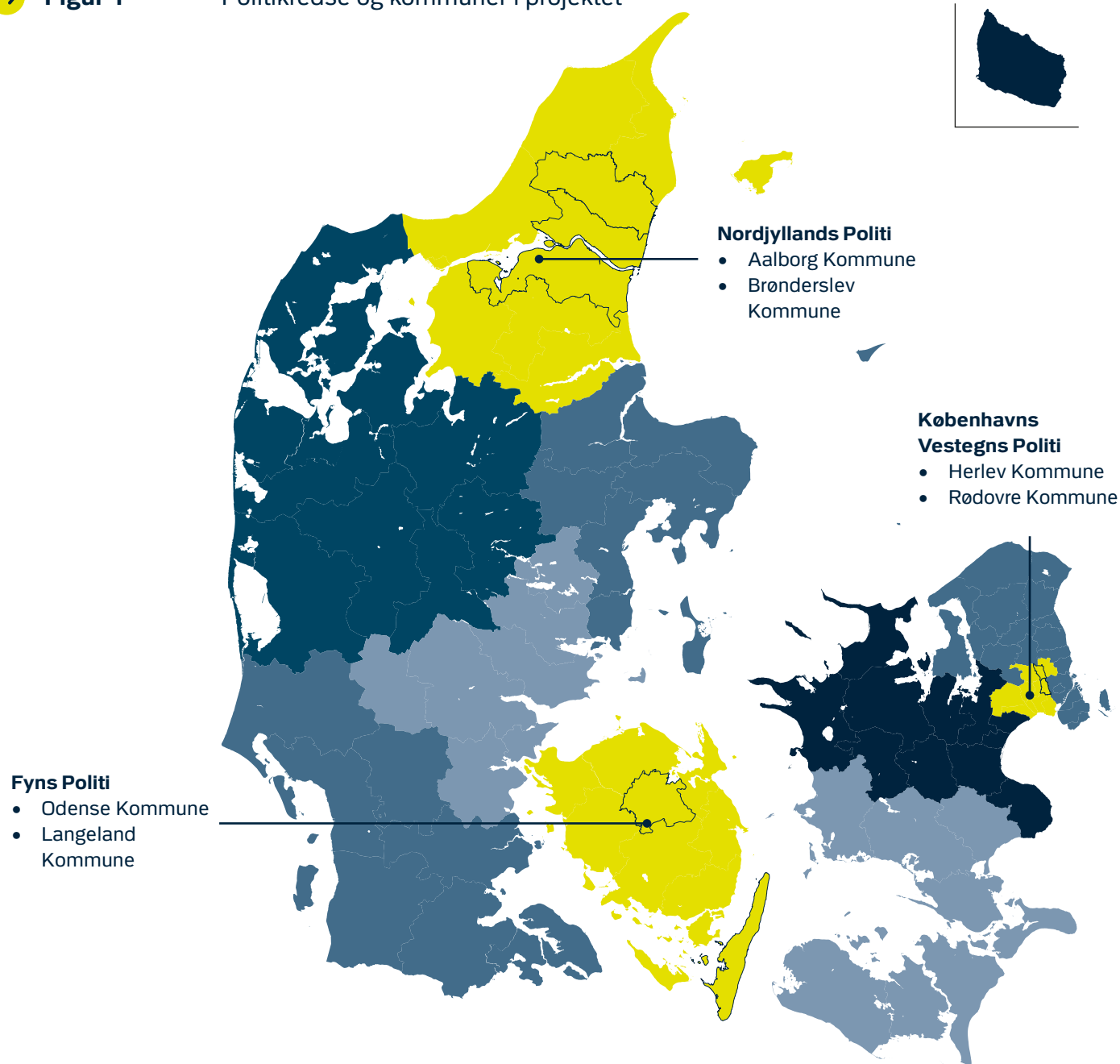
Rapporten er opdelt i fire dele:

- **Del 1** Kriminalitetsmønstre og trends
- **Del 2** Kortlægning af indsatsen mod socialt bedrageri
- **Del 3** Udfordringer og forbedringspotentialer
- **Del 4** Opsummering af hovedfund

Del 1 giver en kort introduktion til kriminalitetsområdet socialt bedrageri. Del 2 indeholder en kortlægning af det samlede sagsforløb på tværs af myndigheder i sager om socialt bedrageri. Sagsforløbet danner rammen for projektets analyse af udfordringer og forbedringspotentialer, som præsenteres i del 3. Del 4 opsummerer analysens hovedfund.

Figur 1

Politikredse og kommuner i projektet

DEL 1 KRIMINALITETS- MØNSTRE OG TRENDS

Fra 2017-2021 har politiet gennemsnitligt modtaget 661 anmeldelser om socialt bedrageri årligt. Mens anmeldelser om dagpengebedrageri er faldet, er anmeldelser fra kommunerne steget de senere år. Dette hænger bl.a. sammen med udmøntningen af en række politiske tiltag på området. Personer, som er dømt for socialt bedrageri, er oftest i alderen 25-44 år, og med dansk nationalitet. Derudover er hovedparten af de dømte mænd. Halvdelen af de dømte er ikke tidligere straffet.

OMFANGET AF SOCIALT BEDRAGERI

Kriminalitetsområdet socialt bedrageri er behæftet med et mørketal, som gør det vanskeligt at tilvejebringe fyldestgørende viden om årsagerne til og omfanget af kriminaliteten. Dertil er der i en dansk kontekst et begrænset antal studier, som i nyere tid beskæftiger sig med området ([Beskæftigelsesministeriet 2020](#); [Rigspolitiet 2017](#); [SFI 2011](#); [Madsen og Frederiksen 2017](#)).

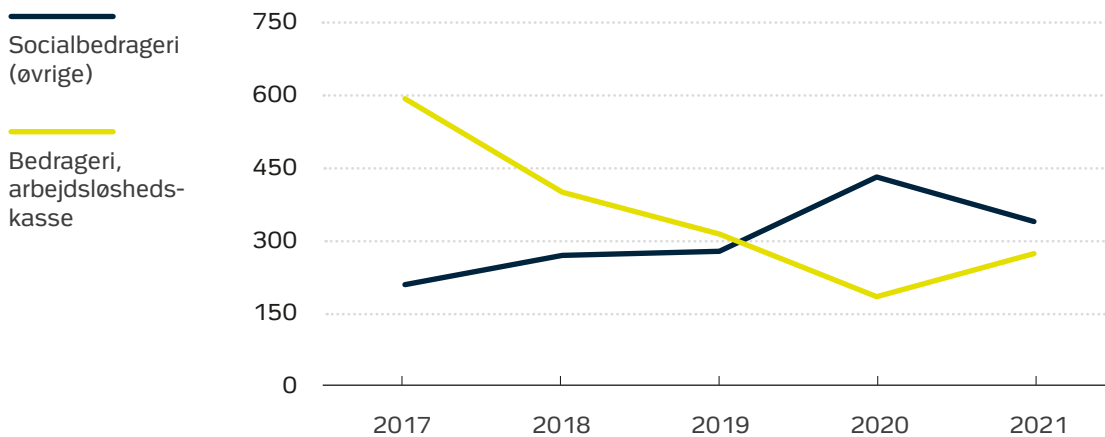
Tidligere er det blevet estimeret, at der begås socialt bedrageri for mellem ca. 5 til 12 mia. kr. om året. Det bemærkes, at estimerne inkluderer fejludbetalinger, da myndighederne ikke fører selvstændige opgørelser over socialt bedrageri ([SFI 2011](#); [KMD Analyse 2011](#)).

ANMELDELSER OM SOCIALT BEDRAGERI

Fra 2017-2021 har politiet i gennemsnit modtaget 661 anmeldelser om socialt bedrageri årligt¹, hvormed sagsområdet udgør ca. 1 % af politiets samlede anmeldelsestotal vedrørende økonomisk kriminalitet. Anmeldelserne er oftest indgivet af myndigheder, mens et fåtal er indgivet af private personer.

Antallet af anmeldelser om dagpengebedrageri fra de danske a-kasser er, jf. *figur 2*, faldet med ca. 54 % i perioden 2017-2021. Faldet er sammenfaldende med dagpengereformen i 2017, hvor a-kasserne begyndte at kontrollere deres medlemmer på månedlig basis. Dette vurderes at være medvirkende til, at flere tilfælde opdages som efterreguleringssager. I samme periode er antallet af anmeldelser om bedrageri med øvrige sociale ydelser, inklusiv anmeldelser indgivet af landets kommuner, steget med ca. 63 % (jf. *figur 2*). Dette kan hænge sammen med, at der i 2020 blev indført lovkrav til kommunernes anmeldelsespligt i sager vedrørende ydelser reguleret i lov om aktiv social politik (herefter aktivloven).

1. Kilde: Data fra politiets sagsstyringssystem, POLSAS, trukket den 25. januar 2022.

Figur 2**Anmeldelser om socialt bedrageri i perioden fra 2017-2021**

Kilde: Data fra politiets sagsstyringssystem, POLSAS, trukket den 25. januar 2022.

HVORFOR BEGÅS SOCIALT BEDRAGERI?

I flere forskningsstudier fremhæves to forskellige årsager til, at borgere svindler med sociale ydelser:

- **For det første** kan socialt bedrageri være motiveret af et ønske om økonomisk vinding, hvor borgeren rationelt kalkulerer med risikoen for at blive opdaget og retsforfulgt.
- **For det andet** kan socialt bedrageri skyldes forhold relateret til borgerens livsomstændigheder, hvormed borgeren kan føle sig nødsaget til at snyde med sociale ydelser (SFI 2011; Tunley 2011; Gaffney & Millar 2020).

HVEM BEGÅR SOCIALT BEDRAGERI?

I en analyse fra det svenske Brotsförebyggande Rådet fra 2016 påpeges det, at der ikke kan identificeres en enkelt gerningsprofil til socialt bedrageri, da borgere på tværs af forskellige samfundslag og livssituationer kan have behov for en social ydelse (eksempelvis SU, pension og enligydelser) (Brå 2016).

En gennemgang af domsfældelser i perioden fra 2017-2021 viser, at halvdelen af de i alt 839 dømte personer ikke tidligere har været straffet.

De resterende dømte er kendt skyldige i andre former for kriminalitet, som spænder over en bred vifte af kriminalitetsområder fra øvrig økonomisk kriminalitet og berigelses-kriminalitet til personfarlig kriminalitet. Derudover fremgår det, at 63 % af de dømte er mænd, mens 61 % er i alderen 25-44 år. 82 % af de dømte har dansk nationalitet, mens 12 % har ikke-vestlig nationalitet og 5 % har anden vestlig nationalitet end dansk².

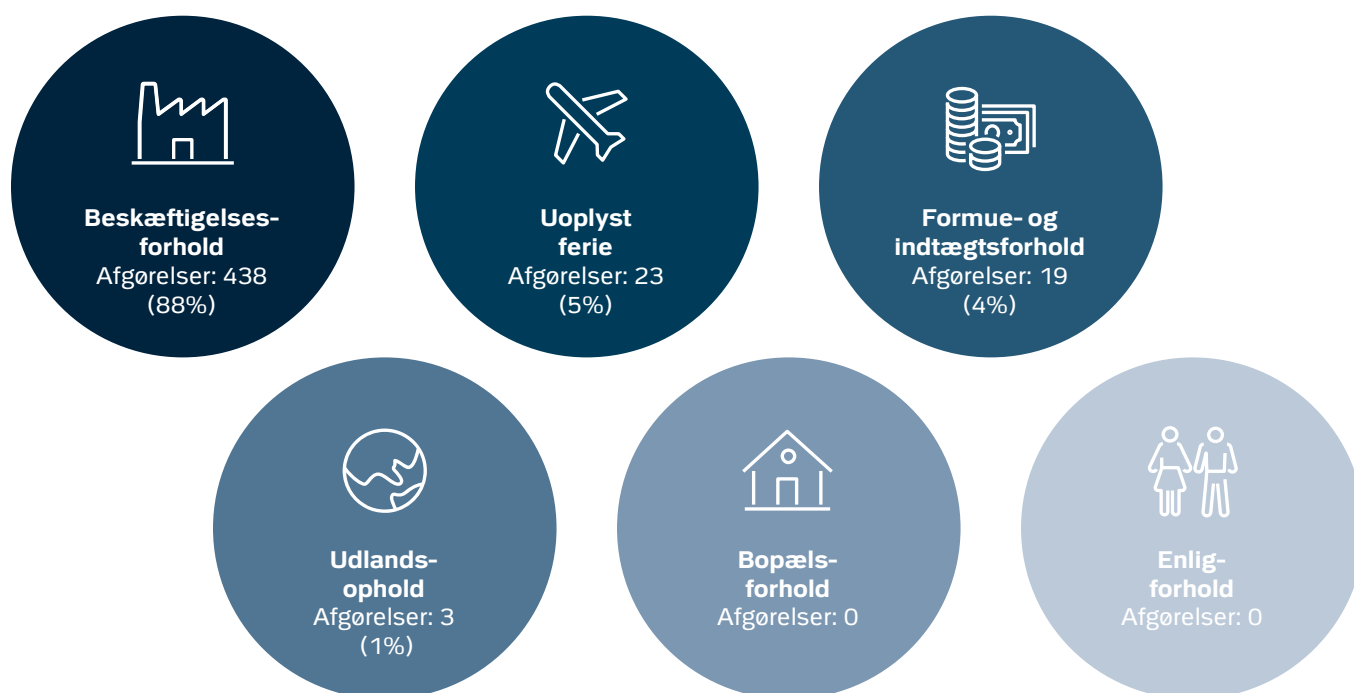
HVORDAN BEGÅS SOCIALT BEDRAGERI?

Der er mange forskellige måder, hvorpå borgere kan svindle med sociale ydelser. Tages der udgangspunkt i fældende afgørelser i de tre projektpolitikredse i perioden 2017-2021, er der jf. figur 3 primært sket domsfældelse i sager om 'beskæftigelsesforhold' (88 %), hvor borgeren har haft en indtægt, som ikke har været tilladt. Dette skal ses i lyset af, hvilke sagstyper, kontrol- og tilsynsmyndighederne opdager og anmelder til politiet. Der er eksempelvis ikke truffet fældende afgørelser i sager om bopæls- eller enligforhold, selvom disse sagstyper fylder forholdsvis meget i kommunernes kontrolindsats (hhv. 16 % og 29 % i 2021 (KL 2022)). Dette kan ifølge projektets analyse skyldes, at det ofte er vanskeligt at løfte et tilbagebetalingskrav og dokumentere et forsæt i disse sager.

2. Data er trukket i politiets sagsstyringssystem, POLSAS den 3. august 2022. Opgørelsen summerer ikke til 100 % pga. afrundinger.

→ Figur 3

Fældende afgørelser i de tre projektpolitikredse, opgjort på sagstype i perioden fra 2017-2021

Kilde: Data fra politiets sagsstyringssystem, POLSAS, trukket den 3. august 2022.

SOCIALT BEDRAGERI BLANDT ROCKERE OG BANDEMEDLEMMER

I perioden 2017-2021 er der rejst sigtelse mod ni rockere og bandemedlemmer for socialt bedrageri, mens fem er blevet dømt. Det bemærkes, at opgørelserne er baseret på oplysninger om de personer, som politiet har haft kendskab til og registreret på tidspunktet for indhentning af data.

Skatteopgørelser viser, at ca. 49 % af de registrerede rockere og bandemedlemmer modtog sociale ydelser i minimum én måned i 2022³. Det bemærkes, at det ikke er givet, at personerne var registreret som medlemmer på det tidspunkt, de modtog ydelser.

Til trods herfor vurderer Rigspolitiet og Skattemyndigheden, at adfærden i bandemiljøet i et vist omfang har ændret sig, idet der ikke i samme omfang som tidligere konstateres *uberettiget modtagelse* af sociale ydelser. Det er dog vurderingen, at den mere komplekse økonomiske kriminalitet er stigende i miljøet, hvor den lette digitaliserede adgang til oprettelse af virksomheder og bankkonti bl.a. udnyttes (Justitsministeriet 2022). I modsætning hertil forudsætter socialt bedrageri, at borgeren stiller en række personlige oplysninger til rådighed for den udbetalende myndighed, ligesom der for visse ydelser medfølger et krav om aktivering. I de senere år har flere kommuner indført skærpede beskæftigelsesindsatser over for målgruppen, hvilket vurderes at have haft en forebyggende effekt (se Odense Kommune 2022).

3. Særtræk leveret af National enhed for Særlig Kriminalitet den 22. februar 2023.

DEL 2 KORTLÆGNING AF INDSATSEN MOD SOCIALT BEDRAGERI

Sagsforløbet relateret til at afsløre og anmelde socialt bedrageri følger en række ensartede procestrin på tværs af kontrol- og tilsynsmyndighederne. Antallet af kontROLSager varierer i kommunerne, bl.a. på grund af forskellige strategier. Sammenholdt med antallet af kontROLSager indgiver myndighederne få politianmeldelser årligt. Sigtelsesprocenten er generelt høj, men a-kassesagerne har i højere grad ført til en fældende afgørelse end sager anmeldt af kommunerne.

Indsatsen mod socialt bedrageri foregår i et samspil mellem en række myndigheder, der har forskellige arbejdsområder, kompetencer, adgange til oplysninger og beføjelser. Nedenfor beskrives det overordnede sagsforløb i indsatsen mod socialt bedrageri med afsæt i kommunernes og politiets praksis (se illustration i figur 4).

TRIN 1 MISTANKE OPSTÅR

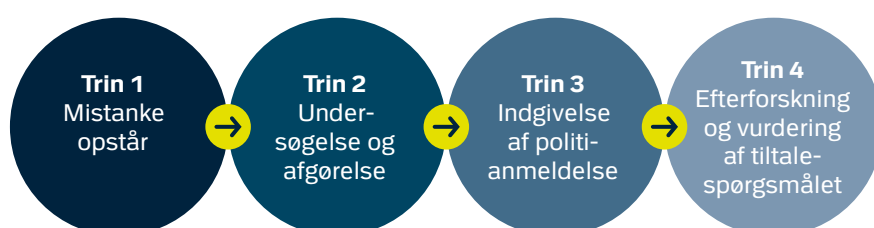
Kommunerne opretter kontROLSager ved mistanke om socialt bedrageri. Mistanken opstår oftest på baggrund af interne oplysninger i kommunen og kommunernes egne initiativer (47 %) samt via registersamkøringer (30 %), jf. figur 5. Det er sjældent, at kommunerne modtager oplysninger fra eksterne myndigheder, som giver anledning til at oprette en kontROLSag.

TRIN 2 UNDERSØGELSE OG AFGØRELSE

I de fleste tilfælde fører mistanken om socialt bedrageri til, at der oprettes en kontROLSag. I 2021 afsluttede landets kommuner 23.947 kontROLSager. Der ses et spænd fra 9 til 1.900 afsluttede kontROLSager pr. kommune, og et spænd i kommunernes provenu fra 0 kr. til 28,5 mio. kr. (KL 2022). Spændet skyldes blandt andet kommunale forskelle i måden, hvorpå kontrolindsatsen er prioriteret og tilrettelagt.

Før der kan træffes en socialretlig afgørelse, er kontrolenheden forpligtet til at partshøre borgeren og sikre, at der er indhentet tilstrækkelig dokumentation. Kontrolenheden har forskellige metoder til oplysning af sagen, og det er sagens type, volumen og kvaliteten af de foreliggende oplysninger, der er styrende for valg af metode.

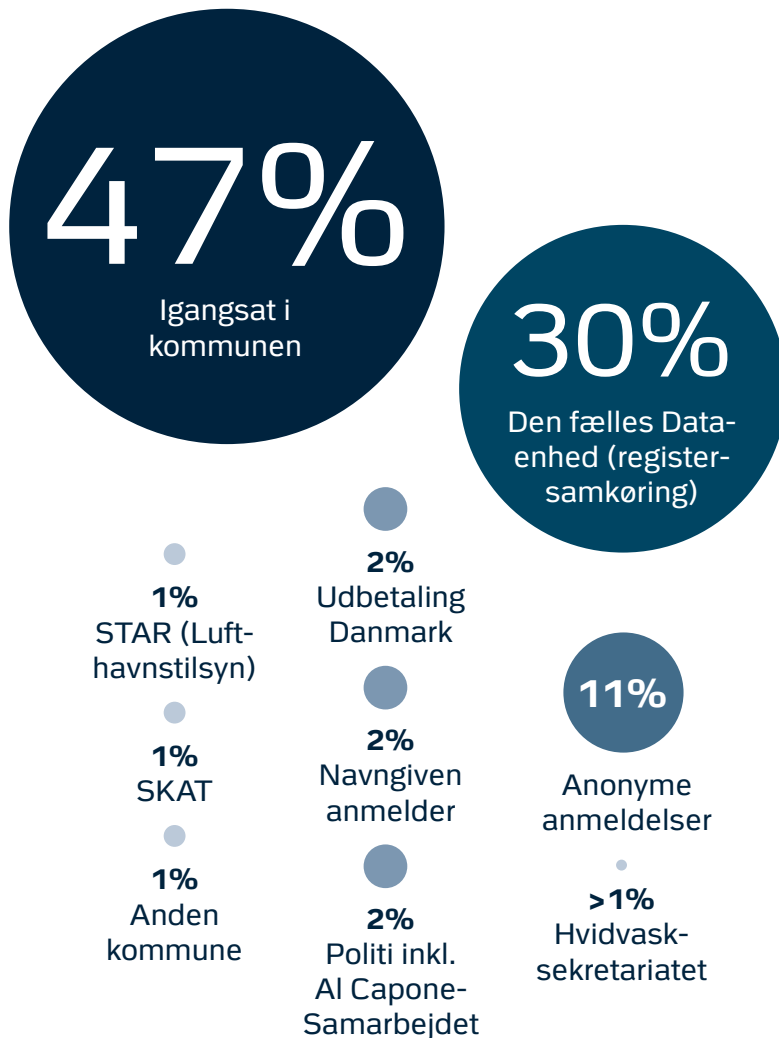
→ **Figur 4** Overordnet sagsforløb på tværs af myndigheder

Kilde: Egen fremstilling baseret på interviews.

Figur 5

Kanaler der har leveret sager til kommunerne fra 2018-2021

Kilde: Egen fremstilling baseret på en opgørelse modtaget fra KL, april 2023. Udvalgte kanaler er vist. Bemærk at kanalerne 'SØIK' og 'Al Capone' først er oprettet som selvstændige kanaler i 2020.

Hvis der er sket en uberettiget udbetaling (fejl eller snyd), kan kommunerne stoppe udbetalingen fremadrettet og evt. rejse et krav om tilbagebetaling.

TRIN 3 INDGIVELSE AF POLITIANMELDELSE

Siden 2020 har kommunerne været forpligtet til at anmelde borgere for socialt bedrageri, hvis borgeren har modtaget en ydelse reguleret i aktivloven samtidig med, at kommunen har truffet afgørelse om tilbagebetaling på grund af et udlandsophold på mere end 14 sammenhængende dage, eller hvis kravet udgør mere end 21.500 kr. for afgørelser truffet fra den 1. januar 2023, jf. aktivlovens § 91 stk. 5. På samme måde er det lovpligtigt for a-kasserne at politianmelde ved svig for mere end 25 gange dagpengesatsen pr. dag, hvilket svarer til 22.325 kr. i 2022-tal, jf. bekendtgørelse om sanktion til medlemmer af en arbejdsløshedskasse § 9. Foruden de lovpligtige sager kan myndighederne anmelde borgere for socialt bedrageri ved konkret mistanke. Typisk indgår forhold som snydbeløbs størrelse, varigheden af bedrageriet, gentagelseshændelse og øvrig kriminalitet i vurderingen.

I 2021 indgav kommunerne en anmeldelse i mindre end 1,4 % af deres kontROLSager¹, og politiet modtog ligeledes få anmeldelser fra de øvrige kontrol- og tilsynsmyndigheder.

TRIN 4 EFTERFORSKNING OG VURDERING AF TILTALESPØRGSMÅLET

Politiets efterforskning er rettet mod at undersøge, hvorvidt borgeren har modtaget en ydelse uberettiget, og samtidig har handlet forsætligt, jf. straffelovens § 289 a. Efterforskningen tilrettelægges efter sagens karakter, og politiet retter ofte henvendelse til anmelder for at indhente yderligere oplysninger.

Fra 2017-2021 rejste politiet sigtelse i 92 % af de sager, hvor der blev påbegyndt en efterforskning. Kun 8 % blev henlagt². Anklage-myndigheden tager stilling til tiltalesspørgsmålet, herunder om forholdet kan bevises ud over enhver rimelig tvivl. Fra 2017-2021 resulterede 73 % af afgørelserne om bedrageri med dagpenge i en fældende dom. Tilsvarende gjorde sig gældende for 58 % af anmeldelserne om bedrageri med øvrige sociale ydelser³.

1. Kilde: Egen beregning ved brug af anmeldelsestallene fra politiets sagsstyringssystem POLSAS, trukket den 25. januar 2022.

2. Kilde: Data fra politiets sagsstyringssystem, POLSAS, trukket den 10. november 2022.

3. Kilde: Data er trukket i politiets sagsstyringssystem, POLSAS. Dataudtræk foretaget den 25. januar 2022.

DEL 3 UDFORDRINGER OG FORBEDRINGS-POTENTIALER

En effektiv indsats for at afsløre og retsforfølge borgere, der svindler med sociale ydelser, kræver et stærkt og målrettet myndighedssamarbejde, hvor de enkelte aktører bidrager til at kvalificere den fælles indsats. Analysen viser, at der er en række potentialer for at styrke det samlede sagsforløb.

I det følgende præsenteres de udfordringer og forbedringspotentialer, som projektet har identificeret i indsatsen mod socialt bedrageri. Præsentationen er struktureret med afsæt i det samlede sagsforløb jf. figur 4.

DELING AF OPLYSNINGER VED MISTANKE OM SOCIALT BEDRAGERI

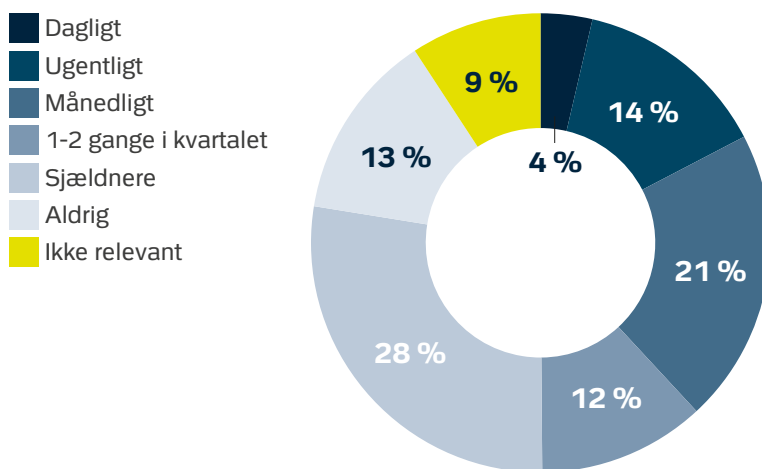
Kontrol med udbetalte ydelser er central i indsatsen for at afsløre snyd, og samtidig har kontrolindsatsen et præventivt sigte. I den gældende indsats modtager de kommunale kontrolenheder få oplysninger fra andre myndigheder, som giver anledning til kontrol. Analysen viser, at der er et uudnyttet potentiale i samarbejdet mellem kommuner og hhv. politikredse og Hvidvasksekretariatet, ligesom der muligvis vil kunne opdaget flere tilfælde af snyd i forbindelse med udlandsophold.

Oplysninger i politiet

I perioden 2018-2021 leverede politiet 2 % af kommunernes kontrolsager, jf. figur 5. Flere af projektkommunerne har spurgt til, hvorvidt politiet har mulighed for at understøtte kontrolindsatsen i højere grad fremadrettet. Politiet har via deres myndighedsudøvelse en berøringsflade med mange forskellige borgere og kriminalitetsformer, hvorved politiet kan komme i besiddelse af oplysninger, der kan understøtte indsatsen mod socialt bedrageri. Ifølge en spørgeskemaundersøgelse, gennemført i projektets tre politikredse, har mere end hver tredje respondent set indikationer på socialt bedrageri mindst en gang om måneden (jf. figur 6).

→ **Figur 6**

Hvor ofte har politiet set indikationer på socialt bedrageri det seneste år?

Kilde: Svarfordeling fra spørgeskemaundersøgelse gennemført i de tre projektpolitikredse Q1 2022, Svarprocent: 41 %.

34 % af respondenterne har videregivet oplysninger til en relevant myndighed, mens 36 % udelukkende har svaret, at de hverken har registreret eller videregivet oplysninger i de tilfælde, hvor de har haft en mistanke om socialt bedrageri. Som forklaring kan følgende faktorer fremhæves:

- Flere respondenter mener ikke, at deres mistanke har været "stærk nok" til at blive videregivet.
- Flere respondenter ved ikke, hvordan de kan videregive oplysninger og er foruden den praktiske sagsgang usikre på det juridiske grundlag.
- Flere respondenter angiver, at de prioriterer andet arbejde, og at de er i tvivl om, hvorvidt oplysningerne bliver brugt af modtager-myndigheden.

Foruden ovenstående viser de åbne besvarelser i spørgeskemaet, at flere respondenter efterspørger et øget samarbejde og videndeling mellem politi og kommuner, som citatet nedenfor indikerer.

Analysen peger på, at der er et uudnyttet potentiale for, at politiet kan videregive flere mistanker om socialt bedrageri, end de hidtil har gjort, hvis en række af de fremhævede udfordringer imødekommes. På den baggrund blev der afprøvet en række tiltag i Københavns Vestegns Politi med det formål at øge politiets viden om kontrolindsatsen og sikre retningslinjer for deling af oplysninger med kommunerne. Tiltagene omfattede dels en kommunikationsindsats, der foruden en række interne orienteringer om socialt bedrageri bestod i, at Herlev og Rødovre Kommune afholdt oplæg om kontrolindsatsen for medarbejdere i politiet.

Derudover blev der udviklet et actioncard med beskrivelse af proceduren for videregivelse af oplysninger samt det juridiske grundlag herfor.

Det vurderes på baggrund af testperioden, at kommunikationsindsatsen i en vis grad bidrog til øget viden og til at skærpe politiets opmærksomhed på socialt bedrageri. Dog blev der i løbet af testperioden videregivet færre rapporter end forventet – i alt 10 skriftlige rapporter. Dette kan bl.a. skyldes den forholdsvis korte testperiode, hvor tiltagene ikke nåede at blive tilstrækkeligt forankret i de ansattes adfærd. Erfaringer fra testperioden indikerer, at der er et potentiale for, at politiet fremadrettet kan videregive flere oplysninger til kommunerne, såfremt kendskabet til kontrolindsatsen og retningslinjerne udbredes yderligere.

AI Capone-samarbejdet

I forhold til myndighedernes mulighed for at forhindre og afsløre snyd med sociale ydelser blandt rockere og bandemedlemmer foreligger der en række værktøjer, som kommunerne kan benytte i både beskæftigelses- og kontrolindsatsen jf. indførelse af AI Capone-samarbejdet i 2017 i regi af Bandepakke III. Samarbejdet muliggør udvekslingen af oplysninger om personer i rocker-bandemiljøet på tværs af politikredse, kommuner og Skattestyrelsen. AI Capone-samarbejdet varetages af den enkelte politikreds og tilrettelægges efter lokale tendenser og behov. Som følge heraf er der variationer på tværs, og mens samarbejdet i nogle kommuner bidrager til oprettelse af nye kontrolsager, er udbyttet målt i kontrolsager og provenu mindre i andre kommuner. Henset det forhold at ca. hvert andet registrerede rocker- og bandemedlem modtog en social ydelse i minimum én måned i 2022 (se rapportens del 2), vurderes samarbejdet fortsat relevant.

"I bund og grund tror jeg det handler om et bedre samarbejde mellem politi og kommune. Jeg kunne godt tænke mig, at vi fik at vide, hvad det er for nogle oplysninger, kommunen ønsker at få viderebragt, hvor skal jeg som politibetjent henvende mig, hvor meget dokumentation skal jeg komme med osv."

Respondent, projektpolitikreds

Deling af hvidvaskunderretninger

I 2020 modtog Hvidvasksekretariatet over 70.000 hvidvaskunderretninger, hvilke også kan indeholde oplysninger om muligt socialt bedrageri (Hvidvasksekretariatet 2020). Estimer for 2021 og 2022 viser, at Hvidvasksekretariatet på årsbasis gennemsnitligt har videregivet ca. 6 % af underretningerne om socialt bedrageri til landets kommuner¹. Der er således flere underretninger, som fortsat ikke er blevet nyttiggjort i kontrolindsatsen. Dette skyldes bl.a. interne prioriteringer samt det forhold, at Hvidvasksekretariatets sagsgang for videregivelse af underretninger er manuel og tidskrævende. Som følge heraf er der sparsomme erfaringer med brugen af hvidvaskunderretninger i den kommunale kontrolindsats, og flere medarbejdere føler sig usikre på, hvordan hvidvasklovens bestemmelser om tavshedspligt skal håndteres - bl.a. i tilfælde af, at kontrolsagen ender med en retssag. Kommunerne efterspørger derfor nationale retningslinjer på området.

For at teste potentialet i hvidvaskunderretningerne blev der igangsat et tiltag, hvor Hvidvasksekretariatet videregav samtlige relevante underretninger til fire projektkommuner og Uddannelses- og Forskningsstyrelsen. Testperioden viste, at underretningerne rummer et væsentligt potentiale for at afsløre længerevarende snydforhold på det kommunale område. 56 kontrolsager, svarerende til 57 % af de underretninger, som kommunerne modtog, blev vurderet egnet til videre sagsbehandling. I april 2023 havde kommunerne afsluttet 20 af kontrolsagerne med et samlet tilbagebetalingskrav på 1,35 mio. kr. og en fremadrettet besparelse på 425.000 kr. Uddannelses- og Forskningsstyrelsen modtog og oprettede i alt fire kontrolsager, som medførte et samlet tilbagebetalingskrav på 300.000 kr. Det vurderes, at der kan være et stort økonomisk potentiale ved udrulningen af indsatsen til alle landets kommuner.

Ind- og udrejseoplysninger for flyrejsende

For at være berettiget til visse sociale ydelser skal borgeren stå til rådighed for arbejdsmarkedet og opholde sig i Danmark. Som led i at styrke kontrollen på udrejseområdet blev lufthavnstilsynet genindført med finansloven i 2018 og finansieret frem til 2025.

Lufthavnstilsynet udfører stikprøvebaserede lufthavnskontroller, og i 2022 gennemførte Lufthavnstilsynet 52 kontrolaktioner i de danske lufthavne, hvor ca. 38.000 personer blev kontrolleret. 625 personer blev indberettet til en kommune eller a-kasse for mistanke om svig, og i marts 2023 var der foreløbigt rejst et samlet tilbagebetalingskrav på knap 4 mio. kr. i sagerne ([Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering 2023](#)).

Lufthavnstilsynet leverer en mindre andel af de kommunale kontrolsager (jf. *figur 5*), og har jf. gældende lovgivning ikke hjemmel til at føre kontrol med Udbetaling Danmarks ydelser. Det vurderes, at en øget lufthavnskontrol rummer potentiale til at afsløre flere tilfælde af socialt bedrageri.

I de senere år har flere lande erstattet de fysiske passtempler, som anvendes ved flyrejser uden for Schengen, med digitale registreringer. Det gælder foreløbigt få lande, men det forventes, at digitaliseringen udbredes i de kommende år. Digitaliseringen kan vanskeliggøre lufthavnstilsynets mulighed for at udføre kontrollen fremadrettet, da der ikke foreligger samme juridiske kontrolmuligheder ved de digitale stempler.

Til brug for politiets retshåndhævelse af grov kriminalitet og terror modtager enheden Passenger Information Unit (PIU) i visse tilfælde oplysninger fra flyselskabernes scanning af pas i lufthavne. Flere af projektets interviewpersoner har efterspurgt muligheden for at anvende disse data i kontrolindsatsen mod socialt bedrageri. Der foreligger dog ikke lov-hjemmel hertil².

1. Estimat modtaget af Hvidvasksekretariatet, marts 2023. Det bemærkes, at opgørelsen er behæftet med en vis usikkerhed forbundet med udsøgning af underretninger omhandlende socialt bedrageri.

2. Projektet har ikke haft mulighed for at foretage en juridisk vurdering af muligheden herfor inden for EU-retten.

UNDERSØGELSE OG AFGØRELSE I KONTROLSAGER

Kontrol- og tilsynsmyndighedernes kontrol af borgeres berettigelse til en social ydelse og mulighed for at afsløre socialt bedrageri beror på adgangen til oplysninger om ydelsesmodtageres økonomiske forhold og livsførelse. Analysen viser, at der kan være et potentiale for at styrke indsatsen ved et gennemsyn af de gældende juridiske rammer for kontrolarbejdet.

Oplysninger om borgeres økonomi

For at modtage ydelser efter aktivloven må borgeren ikke have en formue over den lovtilladte grænse, ligesom øvrige indtægter kan medføre et fradrag i ydelsen. En korrekt tildeling af sociale ydelser og en løbende kontrol med borgerens fortsatte berettigelse hertil, forudsætter således, at kontrolmedarbejdere kan belyse borgerens økonomiske forhold.

Med hjemmel i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (herefter retssikkerhedsloven) kan kontrolmedarbejderne indhente oplysninger fra bl.a. pengeinstitutter til brug for oplysning af sagen. I tilfælde, hvor borgere benytter sig af tjenester som fx MobilePay Box eller opbevarer penge på spillekonti, er kontrollen udfordret, da disse tjenester ikke er omfattet af retssikkerhedslovens bestemmelser. Dermed er virksomhederne ikke forpligtet til at udlevere oplysninger om borgeres økonomiske indeståender, og kontrolmuligheden beror i disse tilfælde på borgerens samtykke. Projektets analyser viser, at der kan være et potentiale i at sikre en lovmæssig adgang til oplysninger om borgeres indeståender på sådanne tjenester i kontrolindsatsen.

Kontrol i enligsager

Sammenlignet med andre sagsområder er sager om enligtilskud ofte vanskelige for de kommunale kontrolenheder at løfte. Det skyldes en lovgivning, hvor lovteksten ikke bringer klarhed over, hvad der ligger i begrebet "enlig forsørger". Vurderingen af, hvornår to parter er samlevende, beror på et konkret skøn, hvor både økonomiske og praktiske forhold tages i betragtning.

Det er særligt vanskeligt for kommunerne at sandsynliggøre et ægteskabslignende forhold i de sager, hvor det alene er praktiske forhold, som indikerer et samliv. En øget mangfoldighed i familiekonstellationer og måder at bo på har øget kompleksiteten på området. Foruden at udfordre kontrolindsatsen oplever interviewpersoner ved projektkommunerne og Udbetaling Danmark, at borgere kan have svært ved at forstå reglerne.

Enligsagerne afsluttes typisk i dialog med borgeren, hvor der foretages en ændring i den fremadrettede udbetaling. Kommunerne træffer primært afgørelse om tilbagebetaling i de enligsager, hvor der kan dokumenteres et økonomisk fællesskab.

Oplysninger fra Skattestyrelsen

Kontrol af socialt bedrageri er ikke en del af Skattestyrelsens kerneopgaver, men i de tilfælde, hvor der er mistanke om socialt bedrageri, videregiver Skattestyrelsen oplysninger til kontrol- og tilsynsmyndighederne. Skattestyrelsen stiller derudover en række skatteoplysninger til rådighed for kommunerne via en dataudvekslingsplatform (DUPLA). Endeligt har kommunerne en kontaktperson, hvortil der kan rettes henvendelse vedrørende konkrete sager.

På trods af ovennævnte muligheder efterspørger flere projektkommuner et bedre samarbejde med Skattestyrelsen ud fra en forventning om, at styrelsen vil kunne understøtte kommunernes indsats for at afsløre snyd med sociale ydelser yderligere. Der efterspørges flere fælles virksomhedskontroller samt en hurtigere tilbagemelding ved henvendelser til styrelsen, herunder ved forespørgsler om adgang til Skattestyrelsens afgørelser. Det bemærkes, at Skattestyrelsen er underlagt ubetinget tavshedspligt, jf. skatteforvaltningsloven, hvormed Skattestyrelsen kun kan videregive oplysninger til en konkret sag, såfremt disse oplysninger er afgørende for, at kommunen kan træffe afgørelse i sagen. Samlet peger analysen på, at der kan være behov for en øget dialog mellem myndighederne og en forventningsafstemning omkring betydningen af bestemmelserne om tavshedspligt og Skattestyrelsens rammer for samarbejdet om kontrolindsatsen.

”Vi har savnet et samarbejde med politi og anklagemyndighed for at finde ud af, hvad er det egentlig, at I skal vide (...) Vi skal jo ikke som sådan efterforske, men vi skal fodre politiet med så mange oplysninger, at de kan stille de rigtige spørgsmål. (...) Så der ikke er nogen tvivl om, at det var i ond tro (...) Fordi det er jo en ting, det er ikke til at diskutere: Hvis du ikke var berettiget skal du betale tilbage. Men hvis du skal over i straffeloven og dømmes, skal du have gjort det med hensigten at snyde. Der skal meget mere til at bevise det.”

Interview, projektkommune

AMELDELSE OG RETSFORFØLGELSE AF SOCIALT BEDRAGERI

Hvis borgere, der svindler med sociale ydelser, skal retsforfølges, kræver det en høj kvalitet i oplysningerne i straffesagen. Projektets analyse viser, at der er et potentiale for at målrette og kvalificere kommunernes anmeldelsespraksis og optimere retsforfølgelsesprocessen i politi og anklagemyndighed.

Varierende kvalitet i politianmeldelser

Projektets analyse viser, at medarbejdere ved flere kontrol- og tilsynsmyndigheder efterspørger viden om, hvordan en politianmeldelse kan udformes samt hvilke oplysninger, der er nødvendige ud fra et politi- og anklagerfagligt perspektiv, som citatet ovenfor eksemplificerer.

Sammenholdt med en socialretlig afgørelse er der skærpede krav til dokumentationen i de sager, som politianmeldes. Mens kommunerne træffer afgørelse ud fra et objektivt grundlag om en uberettiget udbetaling, fordrer en domfældelse efter straffeloven, at anklagemyndigheden kan bevise, at borgeren har haft forsæt til at snyde. Det vil sige et subjektivt grundlag.

Analysen viser, at manglende dokumentation for sigtedes forsæt ofte er en af grundene til, at påtalen opgives i anklagemyndigheden. Derudover oplever efterforskerne ofte, at der kan være mangler i udregningerne vedrørende tilbagebetalingskrav.

Over årene har flere aktører udviklet egne skabeloner og vejledninger for at anmelde borgere for socialt bedrageri. Samlet tegner der sig et billede af en anmeldelsespraksis, som især beror på lokale erfaringer og formodninger om, hvilke oplysninger der er relevante for politi og anklagemyndighed, frem for viden om hvilke krav der er til bevisførelsen i straffesager. Som konsekvens heraf modtager politikredsene anmeldelser af varierende kvalitet. I nogle tilfælde har det medført unødige tilbageløb mellem politi og kommuner. I andre tilfælde har politiet ikke kunne løfte beviset i sagen.

For at imødekomme disse udfordringer udarbejdede Nordjyllands Politi og Aalborg Kommune en anmeldelsesskabelon. Interviewpersoner fra Aalborg Kommune oplevede, at skabelonen bidrog til at tydeliggøre dokumentationskravet i en anmeldelse.

”Hvis vi ikke kan forstå udregninger, så kan andre nok heller ikke. Hverken en anklager eller dommer (...) Nogle [kommuner] er gode til at indsætte det i et skema. Nogle laver udregninger, hvor man skal tænke dybt for at forstå dem. Nogle gange kan udregningerne ikke forstås. Hvad der er logisk for kommunen, er ikke nødvendigvis logisk for os at læse.”

Interview, projektpolitikreds

Efterforskere og anklagere ved Nordjyllands Politi vurderede, at flere af de nye anmeldelser havde en høj kvalitet. I testperioden blev skabelonen delt med de øvrige projektkommuner. To kommuner havde dog ikke nogle kontrolsager at anmelde, hvorved de ikke fik afprøvet skabelonen. På baggrund af delingen med de øvrige kommuner blev det konstateret, at der er behov for en videreudvikling af skabelonen.

Det er vurderingen, at et standardiseret anmeldelseskoncept er relevant som led i at understøtte kontrolmedarbejdernes anmeldelsespraksis, øge kvaliteten i anmeldelserne og bidrage til en ensretning fremadrettet.

Videndeling mellem politi og kommune

Projektets analyse viser, at samarbejdet mellem politi og kommuner primært er relationsbåret, og derfor også forholdsvis begrænset i nogle kommuner. Flere projektkommuner efterspørger en bedre mulighed for at komme i kontakt med politiet ved behov for sparring om en potentiel anmeldelse samt for at kunne følge op på tidligere anmeldte sager.

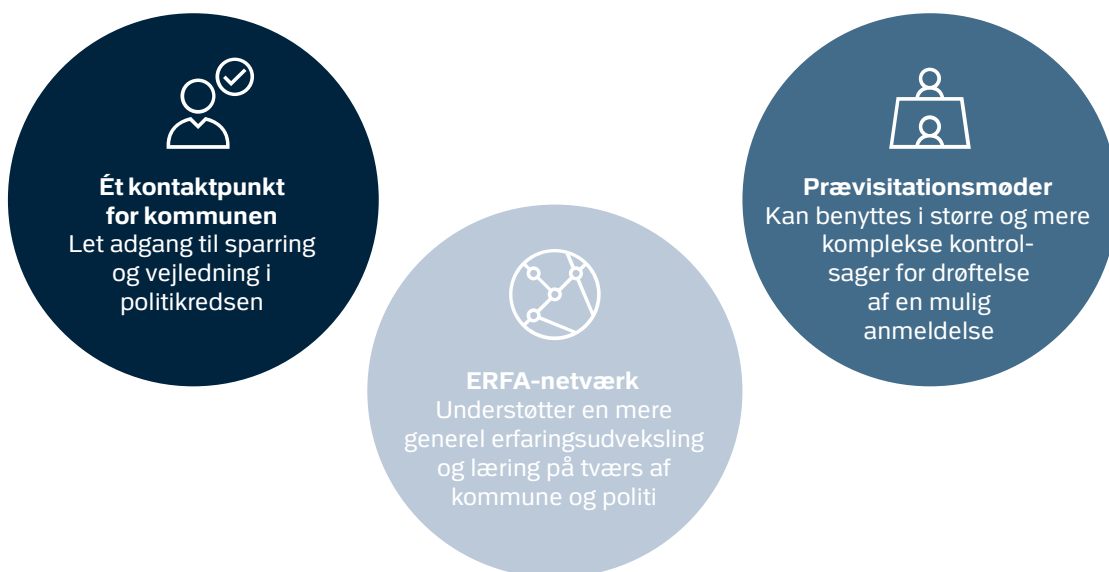
Derudover efterspørges en mere generel videndeling med politiet, da flere kommunale medarbejdere oplever at mangle viden om, hvad de kan forvente i forbindelse med en anmeldelse.

På samme måde viser analysen, at politiet har begrænset kendskab til kommunernes kontrolindsats. Det drejer sig bl.a. om snitfladen mellem kontrolenhederne og ydelsessagsbehandlere, og om hvilke oplysninger kommunerne har tilgængelige i deres interne systemer, som politiet vil kunne indhente til brug for en sag. Som følge heraf kan der være risiko for, at væsentlig viden om en sags forhold og forløb ikke tilvejebringes i efterforskningen. Derudover er der eksempler på, at der er blevet indkaldt forkerte vidner i retten. For at imødekomme disse udfordringer blev der i projektet testet tre forskellige tiltag – se figur 7 nedenfor.

Testperioden viste, at de tre initiativer understøtter målet om en øget videndeling, bedre forventningsafstemning og koordinering mellem kommuner og politi. De medarbejdere, som benyttede kontaktpunktet oplevede at få relevant sparring, mens ERFA-mødet og prævisationsmødet også understøttede en (begyndende) relationsdannelse mellem aktørerne.

→ **Figur 7**

Tre forskellige tiltag til en øget videndeling mellem politi og kommune

Sagsbehandlingstider

Sagsområdet socialt bedrageri er præget af relativt lange sagsbehandlingstider. Analysen viser, at sagsbehandlingstiden kan påvirke muligheden for strafforfølgelse, da bevisførelsen i sagerne om socialt bedrageri ofte beror på udsagn og beretninger fra vidner. Dertil kan sagsbehandlingstiden i en vis grad påvirke kontrol- og tilsynsmyndighedernes anmeldelsestilbøjelighed, da en høj sagsalder erfaringsmæssigt er blevet oplevet som begrænsende for muligheden for at strafforfølge borgere³, hvorfor ressourcen brugt på at anmelde kan opleves som spild. Et interview med én af projektkommunerne affødte bl.a. nedenstående udtalelse.

Analysen indikerer, at der som følge af ovenstående kan være et højere incitament til at prioritere kontrol af nye tilfælde af uberettigede udbetalinger over politianmeldelser. Det bemærkes, at der sjældent vil indgå bevismateriale i straffesagerne, som påkræver akutte efterforskningsskridt på samme måde som ved eksempelvis personfarlig kriminalitet.

Lovpligtige anmeldelser

Kommuner og a-kasser er lovmæssigt forpligtet til at politianmelde borgere for socialt bedrageri i visse situationer (se rapportens del 2). Analysen viser, at flere medarbejdere fra både kommuner og a-kasser oplever, at de lovmæssige krav til politianmeldelser ikke altid harmonerer med de strafferetlige definitioner og gældende praksis ved anklagemyndighed og domstole.

I kommunerne anfægtes bl.a. indførelsen af de skærpede krav pr. 1. januar 2023, hvor beløbsgrænsen på tilbagebetalingskravet i de lovpligtige anmeldelser blev nedsat fra 30.000 kr. til 21.500 kr. Baseret på tidligere erfaringer oplever flere kontrolmedarbejdere, at det ofte er vanskeligere at få borgere strafforfulgt, når pågældende alene har snydt for et mindre beløb. De oplever derfor at bruge tid på at anmelde forhold, som de ikke forventer, vil resultere i en fældende afgørelse i retten.

Tilsvarende oplevelse genfindes på a-kasseområdet, hvor flere medarbejdere, ifølge interviewpersoner ved Danske A-kasser, har erfaret, at der i praksis skal langt mindre til at statuere svig efter arbejdsløshedsforsikringsloven, end det er påkrævet i relation til en forsætsvurdering efter straffeloven. Det opleves i særdeleshed uensigtsmæssigt i de tilfælde, hvor sagen ender i en påtaleopgivelse eller i en hel eller delvis frifindende dom. Dette da medlemmet herved kan stilles bedre end det medlem, der har begået svig for et beløb under den lovbestemte beløbsgrænse (22.325 kr. i 2022), og som a-kasserne ikke har politianmeldt. Det skyldes de gældende karantænerregler, hvor a-kasserne ved en påtaleopgivelse og lignende er forpligtigede til at ændre deres tidligere afgørelse, og alene kan pålægge medlemmet en uagtsomhedskarantæne frem for en svigskarantæne.

“[Vi mangler] en dialog med politiet om, hvorvidt det giver mening at lave en politianmeldelse. Altså en visitering i stedet for at politiet venter i tre år, og så er sagen forældet. Det er spild af vores og jeres tid.”

Interview, projektkommune.

3. Det bemærkes, at der pr. 1. januar 2022 er sket en ændring i straffelovens § 82, hvormed “muligheden for at lade sagsbehandlingstiden indgå som formildende omstændighed ved straffens fastsættelse er begrænset til de tilfælde, hvor dette er nødvendigt på grund af kravet i EMRK artikel 6 om behandling af sagen inden for rimelig frist” (Justitsministeriet 2021).

DEL 4 OPSUMMERING AF HOVEDFUND

Projekt 'Styrket indsats mod socialt bedrageri' har vist, at der er en række potentialer for at styrke myndighedernes indsats mod socialt bedrageri. Disse er opsummeret nedenfor. Projektets erfaringer og viden er videregivet til Rigspolitiet og politikredsene ved afslutning af projektet ultimo 2023 med henblik på videre udvikling og lokal tilpasning af projektets forslag til tiltag.

Mistanke om socialt bedrageri

Projektet viser, at:

- Der er et potentiale i et tættere og mere målrettet samarbejde om deling af oplysninger mellem myndigheder. Politikredsene og Hvidvasksekretariatet forventes især at kunne bidrage med flere oplysninger til kontrolindsatsen fremadrettet.
- Al Capone-samarbejdet muliggør deling af oplysninger vedrørende snyd med sociale ydelser i rocker-bandemiljøet, og uagtet et ændret kriminalitetsbillede på området vurderes samarbejdet fortsat relevant.
- Der kan være potentiale for i højere grad at opdage snyd med sociale ydelser ved ophold og ferie i udlandet, ved en styrket kontrol.

Kontrol af socialt bedrageri

Projektet viser, at:

- Enligsagsområdet er vanskeligt at navigere i for både borgere og kontrolmedarbejdere på grund af en kompleks lovgivning. Flere efterspørger mere tydelige retningslinjer til brug for vejledning og kontrol.
- Der kan være et potentiale for i højere grad at afsløre socialt bedrageri i de tilfælde, hvor borgere opbevarer formue og indtægter via tjenester som MobilePay Box og spilkonti. Dette vil kræve en nærmere juridisk undersøgelse.
- Flere kommuner efterspørger et bedre samarbejde med Skattestyrelsen ud fra en forventning om, at kontrolindsatsen herved kan styrkes yderligere.

Straf- forfølgelse af socialt bedrageri

Projektet viser, at:

- Der er et potentiale i at ensrette og standardisere anmeldelser om socialt bedrageri.
- Flere kommuner efterspørger en lettere adgang til politiet, og en hurtigere inddragelse ved behov i efterforskningen.
- Der er et potentiale i at kvalificere og målrette kontrol- og tilsynsmyndighedernes anmeldelsespraksis og optimere retsforfølgelsesprocessen i politi og anklagemyndighed via en øget dialog og videndeling mellem myndighederne.
- De lovmæssige krav til politianmeldelser harmonerer ikke altid med de strafferetlige definitioner og gældende praksis ved anklagemyndighed og domstole. Der kan være behov for et eftersyn af de gældende regler på området.

LITTERATUR

Beskæftigelsesministeriet (2020)

Besvarelse af spørgsmål fra Beskæftigelsesudvalget 2019-20, spørgsmål nr. 288. J. nr. 20/11366 /2020-5090. www.ft.dk/samling/20191/aldel/beu/spm/288svar/1683812/2234610/index.htm (besøgt 08.09.2022).

Brå (2016)

Bedrageribrottsligheden i Sverige. Kartlægning och åtgärdsförslag. Stockholm: Brottsförebyggande rådet 2016. bra.se/download/18.358de3051533ffea5ea2ec64/1458044205141/2016_9_Bedrageribrottsligheten_i_Sverige.pdf (besøgt 10.11.2022).

Gaffney, Stephen & Millar, Michelle (2020)

Rational skivers or desperate strivers? The problematisation of fraud in the Irish social protection system i: Critical Social Policy, vol. 40, issue 1.

Hvidvasksekretariatet (2020)

Årsrapport 2020 fra Hvidvasksekretariatet – Danmarks finansielle efterretningsenhed, Statsadvokaten for særlig økonomisk og international kriminalitet. anklagemyndigheden.dk/sites/default/files/inline-files/Årsrapport 2020_20210609_Final.pdf (besøgt 21.06.2023).

Justitsministeriet (2021)

Forslag til Lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, hvidvaskloven og forskellige andre love. www.retsinformation.dk/eli/ft/202112L00014 (besøgt 08.02.2023).

Justitsministeriet (2022)

Serviceeftersyn af bandepakkerne, 7. februar 2022, København K. www.justitsministeriet.dk/wp-content/uploads/2022/02/Serviceeftersyn-af-bandepakkerne-1.pdf (besøgt 21.09.2022).

KL (2022)

Effektmåling af kommunernes kontrolindsats 2021. København, 1. udgave, 1. oplag. www.kl.dk/media/51023/effektmaaling-af-kommunernes-kontrolindsats-2021.pdf (besøgt 01.06.2022).

KMD Analyse (2011)

Socialt bedrageri i Danmark – omfang, adfærd og holdninger, december 2011. publikationer. kmd.dk/Analyser/Socialtbedrageri_i_Danmark/ (besøgt 15.02.2022).

Madsen, Line Britt og Morten Frederiksen (2017)

Og hvis vi ikke må – jamen hvordan skulle vi vide det? Kommunalt kontrolarbejde med socialt bedrageri i: Dansk Sociologi, nr. 1/28. årg.

Odense Kommune (2022)

D-sag: Status på Specialenhedens arbejde. Punkt 11, Beskæftigelses- og Socialudvalget den 29-11-2022. www.odense.dk/politik/dagsordner-og-referater/beskaeftigelses-og-socialudvalget?agendauid=9690e-8be-e3ea-4cb1-a3a5-dd1c111c94ab&presentationuid=98823869-ee24-476c-b1a6-4b948257b6bf (besøgt 29.02.23).

Rigspolitiet (2017)

National strategisk analyse 2017, Rigspolitiet København V. politi.dk/-/media/mediefiler/landsdaekkende-dokumenter/om-politiet/strategier/national-strategisk-analyse-2017.pdf (besøgt den 08.10.2021).

SFI (2011)

Socialt bedrageri – Et litteraturstudie. København. www.vive.dk/da/udgivelser/socialt-bedrageri-mxbk65xb/ (besøgt 08.09.2021).

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (2023)

Status for lufthavnstilsynet efter 2022, 6. marts. 2023. www.ft.dk/samling/20222/almdel/BEU/bilag/80/2671287.pdf (besøgt 21.06.2023).

Tunley, Martin (2011)

Need, greed or opportunity? An Examination of who commits benefit fraud and why they do it. Security Journal.

